

— GAZETA **Z** —
GRODZISKA
i okolic

2/ (193)

2018

ISSN 1234-5296

GAZETA
BEZPŁATNA

**SZANSA
NA KOLEJNE
SCALENIA**

W NASTĘPNYM SEZONIE ZIMOWYM W GRODZISKU POJEŹDZISZ NA LODOWISKU

AKTUALNOŚCI

JEST SZANSA NA
SCALENIE KOLEJNYCH
MIEJSCOWOŚCI **3**

BĘDZIEMY MIEĆ
LÓDOWISKO I NOWE
MIEJSCA DO ZABAW **4**

PRZEBUDOWA DROGI
„GRANICZNEJ” CORAZ
BLIŻEJ **5**

JAŚNIEJ
W OPALENISKACH **5**

PARK W MIASTECZKU
IDZIE DO REMONTU **6**

WALNE ZEBRANIE
DELEGATÓW
SPÓŁKI WODNEJ **7**

KWALIFIKACJA
WOJSKOWA 2018 **7**

SENIORZY Z
CHODĄCZOWA MIELI
SWOJE ŚWIĘTO **8**

GRODZISKIE OBCHODY
DNIA PAMIĘCI O OFIARACH
HOLOKAUSTU **9**

NA TROPIE PLANSZÓWEK
I KOSMOSU **10**

EDUKACJA I ZABAWA
W ŚDS **11**

JEDENASTA
EDYCJA DYKTANDA
ZA NAMI! **11**

SPOTKANIE
INTEGRACYJNE
W PRZEWORSKU **12**

POWIATOWY PRZEGLĄD
KOŁĘD I PASTORAŁEK OSÓB
Z NIĘPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ **12**

KULTURA

BABCIU, DZIADKU...
NAJLEPSZEGO **13**

ZIMOWE IMRESJE W
OŚRODKU KULTURY **14**

I PO FERIACH... **14**

WYCHOWANIE I EDUKACJA

ERAZMUS +. PIERWSZY
WYJAZD DO WŁOCH **15**

DZIEŃ BABCI I DZIADKA **16**

FERIE Z EKONOMIĄ **17**

ZASZCZEP SIĘ WIEDZĄ **17**

CIEKAWOSTKI

SZALONE
PROCEDURY
MEDYCZNE
MINIONYCH
WIEKÓW **18-19**

PORADY

JAK
PRAWIDŁOWO
EKSPLOATOWAĆ
AKUMULATOR **20**

NIEBEZPIECZNY
CZAD - JAK
KORZYSTAĆ Z
GAZOWYCH
PODGRZEWACZY
WODY? **20-21**

SEGREGACJA
ODPADÓW
NIEBEZPIECZNYCH **21**

OGŁOSZENIA

OGŁOSZENIA **22-32**

W NUMERZE:

Jest szansa na scalenie kolejnych miejscowości

Jak już pisaliśmy w „Gazecie z Grodziska i okolic”, ponad 27,5 mln zł gwarantowanych środków na scalenie ok. 2 700 hektarów w Grodzisku Dolnym przyznano powiatowi leżajskiemu. Tymczasem pojawiła się kolejna szansa dla właścicieli gruntów rolnych położonych w pozostałych miejscowościach Gminy Grodzisko Dolne.

Przygotowując się do procesu scalenia, samorząd gminny podszedł do tematu kompleksowo. Zbierając zgody na objęcie postępowaniem scaleniowym od mieszkańców posiadających grunty w obrębie geodezyjnym Grodzisko Dolne (Grodzisko Dolne, Miasteczko, Grodzisko Nowe), zebrano także zgody od właścicieli posiadających grunty w pozostałych miejscowościach gminy. Wszędzie uzyskano wymagany minimalny 50% wskaźnik kwalifikujący rozpatrywanie wniosku o scalenie. Jednak ze względu na ograniczone środki finansowe będące w posiadaniu zarządu woje-

wództwa, w pierwszej kolejności rozpatrywane były miejscowości spełniające dwa kryteria, tj. pokazny areal scaleniowy oraz wysokie procentowe poparcie właścicieli gruntów. W naszym przypadku wymogi te spełnił obręb geodezyjny Grodzisko Dolne.

Jest też nadzieja, że zostaną przyznane środki finansowe na scalenie pozostałych wiosek. Gmina już zwróciła się do Starosty Leżajskiego z prośbą o podjęcie stosownych kroków, celem wszczęcia postępowania scaleniowego na niżej wymienionych obiektach. Aktualny procentowy wskaźnik zgód na scalenie w tych miejscowościach przedstawia się następująco:

- Chodaczów 80,67%
- Laszczyny 77,84%
- Opaleniska 70,11%
- Zmysłówka 59,18%

Powiat przystąpił do opracowania raportu środowiskowego, który jest niezbędnym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie scalenia gruntów. O dalszych rozstrzygnięciach będziemy informować na bieżąco.

Scalanie gruntów ma na celu przede wszystkim poprawę warsztatu pracy rolników poprzez:

- racjonalne ukształtowanie gruntów rolnych, umożliwiające mechaniczną uprawę pól
- wytyczenie i urządzenie sieci dróg dojazdowych do pól
- przybliżenie gruntów do gospodarstwa
- zmniejszenie liczby działek w poszczególnych gospodarstwach
- dostosowanie granic działek do dróg, rowów oraz rzeźby terenu
- możliwość zniesienia współwłasności (bez udziału sądu)
- powstanie nowy stan prawny granic, nie potrzeba będzie drogich i pracochłonnych rozgraniczeń, tylko wznowienie granic
- stworzenie sieci dróg dojazdowych, często utwardzonych do pól i lasów, a także inwestycje regulujące stosunki wodne na obszarze objętym scaleniem

MH

Będziemy mieć lodowisko i nowe miejsca do zabaw

Małych i dużych miłośników wypoczynku na świeżym powietrzu czeka w tym roku miła niespodzianka. Już wkrótce w gminie przybędzie miejsc do rekreacji i zabaw.

Gmina Grodzisko Dolne podpisała stosowną umowę na budowę kortu tenisowego z funkcją lodowiska stałego na stadionie w Grodzisku Górnym oraz budowę sprawnościowego placu zabaw dla dzieci i siłowni dla dorosłych za Ośrodkiem Kultury w Grodzisku Dolnym. Powstałe obiekty będą mieć charakter otwarty i ogólnodostępny dla wszystkich zainteresowanych spędzaniem czasu aktywnie. Ministerstwo Sportu i Turystyki dofinansowało projekt umowną kwotą 743 tys. 100 zł. Drugą połowę dołoży gmina.

Zadanie podzielono na trzy etapy. Na stadionie w Grodzisku Górnym na terenie przyległym do boiska do piłki nożnej wybudowane zostanie lodowisko o powierzchni 864 m² i wymia-

rach 35m x 24 m. Lodowisko ograniczone będzie bandami o wysokości 1,2 m. Do obiektu wykonane zostaną niezbędne dojścia i ciągi komunikacyjne z kostki brukowej. Inwestycja zakłada także budowę budynku gospodarczego spełniającego funkcję magazynu do składowania band oraz zaplecza technicznego lodowiska i kortu. Planowany jest także zakup samobieżnej maszyny do pielęgnacji lodu tzw. rolby oraz suszarki do łyżew (urządzenie wolnostojące, zasilane z sieci). Dodatkowo zakupione zostaną łyżwy, ostrzałka do łyżew oraz chodziki do nauki jazdy.

W sezonie letnim, po zdemontowaniu band na bazie lodowiska funkcjonować będzie pełnowymiarowy kort tenisowy, o nawierzchni poliuretanowej i wymiarach 23,77m x 10,97m. Obiekt zostanie ogrodzony. Tak przyjęte rozwiązania pozwolą na to, by w okresie letnim z obiektu korzystali tenisiści, a w okresie zimowym łyżwiarze.

Z nowych sprawnościowych placów zabaw ucieszą się najmłodszy. W bezpośrednim sąsiedztwie Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym powstaną place zabaw dla dzieci mniejszych i większych. Na placu dla maluchów znajdzie się m.in. piaskownica, bujaki oraz zestawy i urządzenia zabawowe, w tym zjeżdżalnia, wspinaczka linowa, tunel. Pod urządzeniami zamontowana zostanie bezpieczna nawierzchnia, a plac będzie ogrodzony.

Druga część dla dzieci starszych i dorosłych wyposażona zostanie w zestaw sprawnościowy (w tym karuzela linowa ze wspinaczką, karuzela wiśząca, drażki ruchome, linowa ścianka wspinaczkowa oraz dwie dwustronne ściany wspinaczkowe) i huśtawki. Na placu znajdują się też elementy siłowni zewnętrznej, m.in. zestaw wioślarz i rower, twister i stepper.

W miesiącu lutym gmina ogłosiła przetarg na powyższe zadanie. Rozstrzygnięcie i wybór wykonawcy w marcu. MH

Lodowisko umiejscowione zostanie obok budynku szatni

Przebudowa drogi „Granicznej” coraz bliżej

W miesiącu lutym Komisja Przetargowa otworzyła oferty dotyczące realizacji zadania publicznego pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 104581 R Grodzisko Nowe – Dębno „Graniczna”. Do przetargu przystąpiło trzech oferentów.

W zakres rzeczowy realizacji tego zadania wchodzi wykonanie przebudowy drogi tzw. „Granicznej” w Grodzisku Nowym na odcinku 990 mb oraz:

- wykonanie odmulenia rowów
- wzmocnienie nawierzchni drogowej geosiatką
- położenie 4 cm nawierzchni wyrównawczej z mieszanki asfaltowej i nawierzchni ścieralnej
- utwardzenie poboczy tłuczniem
- wykonanie poboczy gruntowych
- zabezpieczenie barierami ochronnymi przepustu

Najkorzystniejszą cenowo ofertę, na kwotę 360 452,46 zł złożyło Przedsiębiorstwo MOLTER Sp. z o.o. Rudna Mała. Po przeprowadzeniu pro-

W tym roku zmodernizowana będzie droga „Graniczna”

cedury sprawdzającej, z wybranym wykonawcą zostanie podpisana stosowna umowa. Termin realizacji za-

dania został określony na dzień 31.07.2018r.

AT

Jaśniej w Opaleniskach

Nowoczesne energooszczędne lampy ledowe pojawiły się na drodze „Na Budy” i „Na Górkę” w miejscowości Opaleniska.

Dobra i owocna współpraca z Rejonem Energetycznym w Leżajsku zaowocowała pojawieniem się kolejnych lamp oświetleniowych. Rejon Energetyczny zainstalował 11 nowych lamp LED w Opaleniskach. To pierwsze tego typu lampy drogowe w gminie.

Oprawy LED są mniej awaryjne i energooszczędne. Gmina przetestuje takie rozwiązanie rozważając zakupy kolejnych opraw.

MH

Park w Miasteczku idzie do remontu

Renowacja zieleni, budowa nowych alejek, montaż elementów małej architektury, budowa trejażu wystawowego i renowacja istniejącego pomnika – to zakres prac do wykonania, w znajdującym się w sąsiedztwie Ośrodka Kultury parku. W lutym Stowarzyszenie „Kobiety Gminy Grodzisko Dolne” podpisało umowę na dofinansowanie budowy i odrestaurowanie parku w Grodzisku Dolnym Miasteczku. Urząd Marszałkowski dofinansował projekt kwotą blisko 300 tys. zł.

Znajdujący się w centrum Grodziska Miasteczka park czeka gruntowny remont, który rozpocznie się na wiosnę. Dzięki renowacji powstanie przestrzeń do wypoczynku i rekreacji na świeżym powietrzu, w otoczeniu zieleni.

Położony w sąsiedztwie Ośrodka Kultury park to teren o powierzchni 16 arów. Obecnie park nie zachęca do korzystania. Rośnie na nim kilkadziesiąt drzew i krzewów iglastych, między którymi znajdują się resztki ale-

jek parkowych i ławek, których wygląd i stan nie spełnia swojej roli. W jego centralnej części stoi pomnik – krzyż „Żywią i Bronią”. Co roku w święto 11 listopada pod pomnikiem odbywają się patriotyczne uroczystości.

Otrzymane dofinansowanie umożliwi przeprowadzenie kompleksowej renowacji, dzięki której park stanie się swego rodzaju wizytówką gminy.

W projekcie przebudowy teren parku podzielony został na dwa obszary: część w pobliżu pomnika i krzyża oraz część za pomnikiem, którą zaprojektowano jako niewielki plac rekreacyjny z ławkami oraz trejażem do wystaw plenerowych.

Przetarg na powyższe zadanie ogłoszony zostanie w marcu. W pierwszej kolejności planuje się wykonanie prac ogrodniczych, polegających na oczyszczeniu terenu, dokonaniu nowych nasadzeń drzew i krzewów i założeniu nowych trawników. W kolejnym etapie powstanie plac wraz z alejkami. Wspomniany wyżej pomnik zostanie odczyszczony i obłożony płytami granitowymi, a prowadzące do

pomnika betonowe schody będą wymienione na nowe, kamienne z bloków granitowych.

W ramach modernizacji zaplanowano również wykonanie trejażu. Pełnić on będzie funkcję ściany wystawowej, służącej do czasowych prezentacji prac plastycznych, czy fotografii. Nośna konstrukcja na stalowych słupkach i zastosowane blachy o różnej perforacji sprawią, że trejaż będzie stanowił ciekawy element małej architektury. Uzupełnieniem parku będą nowe ławki, kosze na śmieci i stojaki na rowery oraz oświetlenie całego terenu.

Realizacja inwestycji pozwoli osiągnąć zakładane cele projektu, jakimi są powstanie nowej, ciekawej, nowoczesnej i ogólnodostępnej infrastruktury służącej mieszkańcom, a także zahamowanie dalszej dewastacji i niszczenia parku.

Inwestycja doskonale wpisuje się też w plany kompleksowego zagospodarowania terenów wokół Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym.

MH

Walne Zebranie Delegatów Spółki Wodnej

W poniedziałek 12 stycznia w Urzędzie Gminy miało miejsce posiedzenie Walnego Zgromadzenia Delegatów Gminnej Spółki Wodnej w Grodzisku Dolnym. Na zaproszenie przewodniczącego, pana Jana Wnęka w posiedzeniu udział wzięło 11 z 19 zaproszonych delegatów.

Informację z działalności gminnej spółki wodnej za rok 2017 odczytał Przewodniczący Zgromadzenia, pan Adam Czerwonka. W trakcie posiedzenia omówiono także propozycje planu pracy i budżetu na rok 2018. W bieżącym roku spółka planuje zakupić m.in. koparko-ładowarkę niezbędną do prac ziemnych przy konserwacji rowów melioracyjnych oraz wykaszarkę na wysięgniku do koszenia skarp i rowów. Podczas spotkania delegaci podjęli uchwałę w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności za

Absolutorium dla Zarządu i plany budżetowe na rok bieżący to główne tematy spotkania

rok 2017 i udzielenia Zarządowi absolutorium. Ponadto podjęto uchwały w sprawie: przyjęcia planu pracy i budżetu na 2018 rok, rozpatrzenia wniosków o wyłączenie z członkostwa w spółce, przyznania nagrody dla

Przewodniczącego Zarządu za 2017 rok, upoważnienia Zarządu Gminnej Spółki Wodnej w Grodzisku Dolnym do uczestnictwa w przetargach.

MH

Kwalifikacja wojskowa 2018

Od 30 stycznia do 27 kwietnia 2018r. na terenie województwa podkarpackiego przeprowadzona zostanie kwalifikacja wojskowa. Obowiązek ten dotyczy 15 729 osób.

Kwalifikacja zostanie przeprowadzona przy współudziale wojewody podkarpackiego, starostów (prezydentów miast na prawach powiatów), szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Rzeszowie i wojskowych komendantów uzupełnień. Obowiązku kwalifikacji podlegać będzie:

- 12 533 mężczyzn urodzonych w 1999 r. (rocznik podstawowy),
- 2 813 mężczyzn urodzonych w latach 1994-1998, którzy nie stawali dotychczas do kwalifikacji wojskowej,
- 383 kobiet.

Ustalenia zdolności do czynnej służ-

by wojskowej osób podlegających w 2018 r. obowiązkowi stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej dokona 21 powiatowych komisji lekarskich. Nadzór nad działalnością powiatowych komisji lekarskich sprawować będzie Wojewódzka Komisja Lekarska w Rzeszowie działająca jako organ II instancji.

Posiedzenia Powiatowej Komisji Lekarskiej w Leżajsku rozpoczną się w marcu. Osoby z terenu Gminy Grodzisko Dolne obowiązane są stawić się do kwalifikacji wojskowej w dniach **28 marca i 4 kwietnia 2018r. – mężczyźni oraz 9 kwietnia 2018r. - kobiety**. Siedziba Powiatowej Komisji Lekarskiej mieścić się będzie w budynku Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku przy ul. Mickiewicza 67.

RP

Seniorzy z Chodaczowa mieli swoje święto

Od dziewięciu już lat seniorzy z Chodaczowa spotykają się na wspólnej uroczystości z okazji Dnia Seniora. W sobotę 10 lutego ponad 50-osobowa grupa senierek i seniorów przybyła do Remizy OSP w Chodaczowie. Była okazja porozmawiać, pośpiewać, potańczyć i mile spędzić czas.

Chodaczów to jedyna miejscowość w gminie, w kalendarzu której Dzień Seniora zajmuje szczególne miejsce. Od 9 lat, na zaproszenie inicjatora tych spotkań, sołtysa Stanisława Wojtyna odpowiada spora grupa pełnych siły i wigoru mieszkańców sołectwa, którzy bardzo chętnie wychodzą z domu i wspólnie się integrują. Tak też było w ostatnią sobotę karnawału. Przy dobrym ciasteczku, kawie i herbatce chodaczowscy seniorzy spędzili sobotni wieczór, w gronie dalszych i bliższych znajomych i sąsiadów.

Uroczystego rozpoczęcia i powitania przybyłych seniorów i gości dokonali prowadzący, pani Maria Krzeszowska wraz z sołtysiem panem Stanisławem Wojtyną. Na zaproszenie seniorów odpowiedzieli m.in. Ks. proboszcz Stanisław Argasiński, Zastępca Wójta Gminy pan Arkadiusz Telka wraz z Przewodniczącym Rady Gminy panem Jerzym Gdańskim. Goście skierowali do obecnych ciepłe słowa i życzenia wielu lat w zdrowiu, zadowoleniu i dobrobycie.

W programie artystycznym dedykowanym seniorom zaprezentowały się zaproszone zespoły, którymi w tym roku były Kapela Ludowa i Zespół Grodziszczoki, Zespół Śpiewaczy Wiola oraz Kapela Biesiadna z Gniewczyny. Przeboje z lat młodości, wiersze i humorystyczne anegdotki wprowadziły seniorów w doskonałą nastrój. Były też wstępem do dalszej zabawy w trakcie potańcówki.

W organizację wydarzenia włączyły się również panie z Koła Gospodyń Wiejskich, za sprawą których na stołach pojawił się pyszny obiad i słodki poczęstunek.

MH

Spotkanie dla seniorów prowadzili - pani Maria Krzeszowska i pan Stanisław Wojtyna

Mimo panującej powszechnie grypy, spora grupa seniorów przybyła na spotkanie

Dobre humory dopisywały zaproszonym gościom

Parkiet szybko zapełnił się parami tanecznymi

Grodziskie obchody Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu

Marsz ze zniczami i wiązankami na żydowski cmentarz, wspólna modlitwa i pogadanki do późnego popołudnia. 22 stycznia br. w Gminie Grodzisko Dolne obchodzone Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu.

Uroczystości w Grodzisku Dolnym były częścią trwającego cyklu wydarzeń w ramach Wojewódzkich X Obchodów Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu. Gmina włączyła się w akcję po raz drugi. Na początek uczestnicy udali się na żydowski cmentarz, gdzie uczczono pamięć pomordowanych grodziskich Żydów. W marszu wraz z młodzieżą i nauczycielami z Zespołu Szkół z Grodziska Dolnego i Grodziska Górnego uczestniczył wójt gminy, pan Jacek Chmura, emerytowany nauczyciel historii, pan Bogumił Pempuś, pracownicy urzędu, biblioteki i ośrodka kultury oraz zaproszeni goście specjalni – pan Józef Tobiasiewicz, przedstawiciel społeczności żydowskiej z Jarosławia i pan Eugeniusz Kinasz – współzałożyciel Związku Sybiraków w Jarosławiu, zatrzymany wraz z rodziną i nakazem NKWD wywieziony do Rosji. Po wspólnych modlitwach na cmentarzu, grupa przespacerowała się po żydowskim „Miasteczku”, czyli miejscach gdzie stała synagoga, żydowskie domy i stodoła państwa Gajewskich, w której podczas wojny ukrywano Żydów. Kolejnych ciekawostek historycznych wysłuchano na sali widowiskowej w Ośrodku Kultury. Prelekcję „Przywrócić twarze grodziskich Żydów” poprowadził pan Bogumił Pempuś. Niezwykłym opowieściom o kulturze i obyczajowości żydowskiej, o wojnie i pokoju oraz sąsiedzkich relacjach z ludnością żydowską towarzyszyła prezentacja na slajdach z obrazami pana Ilexa Bellera, grodziskiego Żyda, który urodził się tutaj i spędził swoje dzieciństwo. Dyskusje trwały do późnych godzin popołudniowych.

MH

Obrazy z albumu Ilexa Bellera przedstawiające przedwojenne Miasteczko

Przed II wojną światową Grodzisko było czwartym co do wielkości skupiskiem ludności żydowskiej w powiecie łańcuckim (po Łańcucie, Leżajsku i Żołyni). Po wybuchu wojny, wielu Grodziszczan narodowości żydowskiej zostało rozstrzelanych na żydowskim cmentarzu w Grodzisku-Miasteczku. Części udało się uciec, niektórzy ukrywali się przy pomocy Grodziszczan. Żydom pomagali m.in. Jan i Maria Gajewscy (odznaczeni medalem „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata”), Siostry Służebniczki (ukrywały żydowskie dziecko w ochronce), Antoni Majkut z Grodziska Górnego i inni. W 1943 roku Antoni Majkut z rodziną pomagał trójce Żydów. W listopadzie tego roku w czasie gestapowskiej rewizji u Majkutów Żydzi zostali odnalezieni i rozstrzelani na żydowskim cmentarzu. Antoni ze starszymi synami zdążył uciec. W lutym 1944 roku Majkutowie kolejny raz przyjęli dwóch Żydów. W tym samym miesiącu Antoni został aresztowany, a w marcu za pomoc Żydom zastrzelony. Więcej informacji m.in. w Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej.

Na tropie planszówek i kosmosu

Poznanie galaktyki kosmicznej, zabawy z planszówkami, plasteliną i koralikami - to niektóre z propozycji zajęć jakie przygotowali bibliotekarze dla tych dzieci, które chciały spędzić swój wolny czas w trakcie ferii w bibliotece właśnie.

Podczas ferii zimowych w Bibliotece Publicznej dzieci wykorzystały swój wolny czas na gry planszowe: mistrz słowa, polski biznes, pchełki, domino, farmer czy układanie puzzli. Miały też dostęp do bezpłatnego korzystania z komputerów i Internetu.

Do dyspozycji były również materiały plastyczne i kolorowanki. W piątki - głównie dziewczynki realizowały swoje pomysły w robieniu biżuterii z koralików, filcu, gumeczek. Wykonywały głównie bransoletki, naszyjniki, ozdoby do włosów. Wykonane prace uwieczniono na zdjęciach z przeprowadzonych zajęć.

Podczas spotkań w filii w Zmysłówce dzieci zgłębiły tajniki kosmosu. Dowiedziały się jakie planety znajdują się w układzie słonecznym, co to są gwiazdy, komety. Odgadywały również kosmiczne zagadki. Jednak największą frajdę sprawiło uczestnikom zajęć stworzenie kosmicznej makiety. Była ona niezwykła, ponieważ składała się z warzyw, owoców i słodyczy, symbolizujących elementy znajdujące się w przestrzeni kosmicznej.

Dużo radości najmłodszym dała zabawa z plasteliną, z której powstawały niezwykle postacie bajkowe, na przykład Kubuś Puchatek. Niestety to, co przyjemne, szybko się kończy, ale wspomnienia pozostają. Dziękujemy wszystkim uczestnikom zajęć za wspólną zabawę.

Biblioteka

Kosmiczna makieta to autorski projekt uczestników zajęć

Mali architekci

Wiadomo że dziewczynki postawiły na byskotki

Edukacja i zabawa w ŚDS

Po raz kolejny ŚDS w Laszczynach i Filia w Zmysłówce zorganizowały warsztaty dla dzieci, które odbywały się podczas ferii zimowych. W zajęciach uczestniczyło około 20 dzieci w różnym wieku z terenu Gminy Grodzisko Dolne. Dzieci pod opieką pracowników spędzały wolny czas od nauki, biorąc udział w zajęciach plastycznych, ruchowych, komputerowych i kulinarnych.

Nasi mali goście bez problemu odnaleźli się w nowym miejscu i zaakceptowali przebywające w ośrodkach osoby niepełnosprawne. W pracowni plastycznej powstało bardzo wiele ciekawych prac, takich jak: kartki walentynkowe, serca decoupage na sklejce oraz kwiaty z krepiny. Urozmaiceniem zajęć twórczych były zajęcia w pracowni kulinarnej, gdzie przygotowując się do tłustego czwartku usmażono pyszny chrust. Nie zabrakło także ćwiczeń oraz zabaw ruchowych, przygotowanych przez fizjoterapeut-

kę z ośrodka. Ponadto chętne dzieci mogły skorzystać z ozdobnych stylizacji paznokci. Poza tym przybyli goście mieli także możliwość skorzystania z pracowni komputerowej, gdzie dzięki grom i programom edukacyjnym, mogły uprzyjemniać czas i rozwijać swoją wiedzę oraz wyobraźnię. Zostali również poinformowani jak bezpiecznie korzystać z Internetu. Wspólnie spędzony

czas ferii uzmysłowił jak ważna jest integracja, która pozytywnie wpłynęła na dzieci, ucząc ich akceptacji, specyfiki i odmienności mniej sprawnych oraz na samych niepełnosprawnych, którzy radośnie spędzili czas z dziećmi.

Leszek Duda

Wykonane prace świadczą o tym, że w zajęciach uczestniczyli sami zakochani

Jedenasta edycja Dyktanda za nami!

Gminna Biblioteka Publiczna w Grodzisku Dolnym po raz kolejny zorganizowała konkurs ortograficzny „O Pióro Wójta Gminy Grodzisko Dolne”. Jego celem jest promowanie umiejętności stosowania zasad ortograficznych języka polskiego oraz doskonalenie poprawnej pisowni. Uczniowie zmierzili się z bardzo trudnym tekstem ale poradzili sobie z nim doskonale.

W tegorocznej edycji, która odbyła się 22 lutego, wzięło udział 15 uczniów z Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym i Górnym. Uczestnicy konkursu zostali wyłonieni w drodze eliminacji klasowych. Natomiast w bibliotece najlepsi okazali się:

- I miejsce - Paulina Chmura
- II miejsce - Piotr Pawlus

- III miejsce - Igor Sawicki
- IV miejsce - Karolina Kulpa
- V miejsce - Sylwia Żak

Sekretarz Gminy, pan Grzegorz Potaczała wręczył zwyciężczyni konkursu pióro wieczne firmy Parker ufundowane przez Wójta Gminy Grodzisko Dolne oraz nagrody książkowe od biblioteki dla wszystkich uczestników.

Młodzieży i ich opiekunom dziękujemy za udział oraz gratulujemy znajomości zasad pisowni i ortografii.

Dla wszystkich, którzy chcieliby się zmierzyć z dyktandem jego treść do pobrania ze strony internetowej biblioteki - www.biblioteka.grodziskodolne.pl

Biblioteka

Zwyciężczyni otrzymała pióro wójta

Spotkanie integracyjne w Przeworsku

Delegacja podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce uczestniczyła w spotkaniu integracyjnym. Impreza odbyła się w Szkole Podstawowej nr 1 w Przeworsku.

Uczestnicy w ramach treningu umiejętności spędzania czasu wolnego mogli nawiązywać nowe znajomości oraz integrować się, tym razem nie tylko z podopiecznymi zaprzyjaźnionej placówki, ale również z uczniami szkoły. Organizatorzy zapewnili świetną muzykę, do której tworzone były najróżniejsze układy taneczne. Z tego powodu spotkanie było formą rehabilitacji zarówno społecznej jak również ruchowej.

Karolina Klin

Zabawy i tańce w takt muzyki

Powiatowy Przegląd Kolęd i Pastorałek Osób z Niepełnosprawnością

25 stycznia w Miejskim Centrum Kultury w Leżajsku, odbył się IX Powiatowy Przegląd Kolęd i Pastorałek dla Osób z Niepełnosprawnością. Przegląd rozpoczął się od powitania zgromadzonych gości, odśpiewania kolędy „Bóg się rodzi” przez kierowników i dyrektorów poszczególnych placówek oraz prezentacji uczestników, po czym nastąpiło oficjalne otwarcie przez pana Marka Śliżę Starostę Leżajskiego - honorowego patrona tego wydarzenia.

Wspólne kolędowanie to jedna z piękniejszych polskich tradycji

Głównym celem przeglądu było ożywienie tradycji wspólnego kolędowania, popularyzacja obrzędów bożonarodzeniowych, ukazanie piękna kolęd i pastorałek, rozszerzenie współpracy i integracji między instytucjami zajmującymi się rehabilitacją, edukacją oraz opieką nad osobami z niepełnosprawnością, ujawnienie uzdolnień i umiejętności mu-

zycznych i plastycznych osób niepełnosprawnych.

Uczestnicy z ŚDS Laszczyny zaprezentowali kolędę pt. „Dziecina mała” oraz pastorałkę pt. „Hola hola pasterze”, a podopieczni ŚDS Zmysłówka kolędę pt. „Święty niepojęty” oraz pastorałkę w języku angielskim pt. „We wish you Merry Christmas”. Wszyscy artyści na zakończenie do-

stali dyplomy oraz pamiątkowe figurki aniołów.

Po zakończeniu części artystycznej przystąpiono do tradycyjnego opłatka oraz błogosławieństwa na rok 2018, a także do wspólnego obiadu świątecznego. Po wspólnym posiłku rozpoczęła się zabawa karnawałowa.

Leszek Duda

Babciu, dziadku... najlepszego

Przedшкоlaki z Ochronki św. Józefa zaprosiły swoje Babcie i Dziadków 24 stycznia 2018 r. do Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym, który jak zawsze otworzył swoje gościnne progi.

Dzieci razem z siostrami i paniami, przygotowały jasełka wg scenariusza Adama Szafrąńca pt. „Dzieciąteczko Maleńkie – Nasze Polskie Boże Narodzenie”. Ten prosty, wzruszający i zabawny scenariusz nabrał szczególnego kolorytu w wykonaniu małych aktorów. Sceny, zwłaszcza te początkowe, rozgrywają się jakby w dwóch wymiarach – realnym (widzialnym) i duchowym. Trwają przygotowania do wieczery wigilijnej, wszyscy się krząta-

ją, są już głodni. W tą rzeczywistość wchodzi „niewidzialny” anioł z adwentowym lampionem, inny dotykem zatrzymuje domowników, ponieważ, także „niewidzialnie” pojawia się Święta Rodzina. Święta Rodzina pojawia się także w momencie łamania się opłatkiem – pojednania i dobrych życzeń. Kolacja wigilijna, kolędowanie, pielgrzymowanie do szopki – pasterka, pierwszy dzień świąt, oto cała treść jasełek, które w tym roku wyjątkowo podobały się przybyłym Gościom. Przedшкоlaki także pięknie zatańczyły i zaśpiewały dla swoich Dziadków, tak od serca. Obdarowały ich wykonanymi przez siebie prezentami, a rodzice poczęstowali słodkościami.

s. Maria

Z dedykacją dla Babć i Dziadków

Scenę opanowały anioły i święta rodzina

Zimowe impresje w Ośrodku Kultury

W czwartkowy wieczór 25 stycznia 2018 roku w Ośrodku Kultury zapanowała artystyczna atmosfera. W zimowej scenerii otulonej ciepłem zapalonych lampionów artystka z Leżajska pani Alina Hasiak prezentowała swoją poezję i malarstwo.

Uroczy klimat obrazów przedstawiających różnorodne pejzaże, kwiaty i postaci aniołków z dziećmi przemówił do serca wszystkich obecnych. Niepowtarzalny nastrój osiągnął swoje apogeum, kiedy artystka wspomagana przez innych recytatorów zaprezentowała swoje wiersze.

W podziękowaniu artystka otrzymała kwiaty

Jest to poezja o silnym zabarwieniu emocjonalnym, lecz nie brakuje w niej odniesień do spraw i problemów ogólnoludzkich, egzystencjalnych i refleksyjnych. Prosta forma przekazu sprawia, że słucha się jej z zapartym tchem, a wiele wierszy to rodzaj poetyckiej metafory w odniesieniu do świata, przyrody i ludzkich uczuć. Niewątpliwie udział w tym wieczorze był dla widzów i słuchaczy niezapomnianym przeżyciem. Dodać też należy, że to spotkanie było również specyficznym wieczorem poetów, bo pani Alinie towarzyszyło aż pięciu innych poetów z Klubu Poetów Podkarpacia „PERŁY”. OK

I po feriach...

Tego roku zima nie poskąpiła dzieciom swych białych szaleństw i pomimo, że pierwszy tydzień zimowych ferii był pozbawiony białego puchu, to w drugim było go aż w nadmiarze. Wobec czego dzieciaki mogły korzystać z niego do woli przedkładając uciechy na świeżym powietrzu od tych w zaciszu czterech ścian.

W tym czasie w Ośrodku Kultury korzystały z przygotowanych dla nich rozrywek, jakimi były gry w warcaby, nauka

tańców oraz zabawa karnawałowa. Szczególnym zainteresowaniem cieszyła się dyskoteka z balem przebrańców, gdzie najmłodszy mogli zaprezentować wymyślone przez siebie stroje. Nie zabrakło przy tym różnych gier i zabaw, również z rodzicami, co bardzo przypadło wszystkim do gustu. No, ale jak to zwykle bywa - wszystko, co dobre, szybko się kończy. Nie minęło zatem wiele czasu, kiedy znowu z zimowymi wrażeniami i pełnym plecakiem przyszło dzieciom wracać do szkoły.

OK Najlepsi w grze w warcaby otrzymali nagrody

Karnawałowe stroje - każdy niepowtarzalny

Erasmus+. Pierwszy wyjazd do Włoch

W ramach realizowanego projektu Erasmus+ zatytułowanego „Kodowanie, Robotyka i Nauczanie Cyfrowe w Europie”, w dniach 8-17 lutego 2018 r. grupa 12 uczniów gimnazjum w Grodzisku Górnym przebywała w Bagherii na Sycylii w szkole Ciro Scianna.

Podczas pobytu młodzież spotkała się po raz pierwszy z uczniami zaprzyjaźnionych szkół z Włoch i Węgier. Ta składająca się z trzech krajów drużyna liczyła w sumie 28 uczniów, którzy pracowali w mieszanych grupach pod opieką opiekunów. Tuż po przyjeździe wszyscy goście zostali bardzo serdecznie przywitani przez szkolną orkiestrę, która wśród wielu utworów zagrała hymn Polski, Włoch i Węgier. Następnie dyrektor szkoły pani Carmela Tripoli oraz koordynator projektu pani Maria Luisa Florio przywitały wszystkich gości i przedstawiły swoją szkołę. W następnych dniach był też czas na obserwację zajęć w klasach.

Podczas wspólnych zajęć nasi podopieczni wraz ze swoimi rówieśnikami z Węgier dzielili się swoją wiedzą w dziedzinie robotyki z uczniami z Włoch, natomiast młodzi Włosi przekazywali swoją wiedzę w dziedzinie kodowania. Obydwie te dziedziny wiedzy są bowiem pokrewne i uzupełniają się. We wszyst-

Polsko-Włosko-Węgierskie warsztaty

kich działaniach potrzebna była również wiedza w dziedzinie nauk ścisłych jak i znajomość języka angielskiego, który był językiem komunikacji.

Program zajęć był bardzo napięty. Zapoznając się oraz wspólnie testując swoje roboty, młodzież pracowała w mieszanych polsko-włosko-węgierskich grupach. Włoscy partnerzy stawiali pierwsze kroki w przygotowaniach do konkursu z robotyki, który odbędzie się w maju 2018 r. w Polsce, a w którym zawodnicy z obydwu tych krajów wezmą udział. Ważnym punktem była konferencja dotycząca robotyki zatytułowana „Challenge our Coding and Robotics

in Europe” podczas której profesor Uniwersytetu w Palermo Antonio Chella zaprezentował zaawansowanego robota, który mówił i tańczył.

Bardzo ciekawy był też program kulturalny przygotowany przez włoskich partnerów, który dał uczestnikom wyjazdu wgląd w sposób życia tamtejszych ludzi. Najważniejszymi punktami programu kulturalnego była wycieczka na wulkan Etna oraz zwiedzanie miejscowego muzeum poświęconemu wulkanom, gdzie uczniowie dowiedzieli się różnych ciekawostek z nim związanych. W muzeum Gemellaro w Palermo uczniowie oglądali niewidzialny gołym okiem świat, w Bagherii poznawali kościoły oraz wille pochodzące z XVIII i XIX wieku, które pełnią dzisiaj rolę muzeów z bardzo ciekawymi eksponatami oraz brali udział w charytatywnym, waleńtynkowym koncercie operowym. Poza zwiedzaniem Bagherii uczniowie brali też udział w zorganizowanych wycieczkach do Palermo, Cefalu, czy Aspry. Po raz kolejny sprawdziło się zatem powiedzenie, że podróże kształcą.

Stanisław Rydzik

Napięty program zajęć przewidywał zwiedzanie kraju

Dzień Babci i Dziadka

Dzień Babci i Dziadka w Zespole Szkół Przedszkolu Samorządowym w Grodzisku Górnym na stałe wpisany jest w kalendarz imprez przedszkolnych i obchodzony bardzo uroczyście. W tym roku, w dniu 22 stycznia w sali gimnastycznej odbyła się akademia z okazji Dnia Babci i Dziadka.

Mimo, że za oknem zima, mróz i śnieg jest to najcieplejszy dzień w roku. Obchodzony w całej Polsce i na całym

świecie w różnych terminach. Dzień ten sprawia wszystkim ogromną radość, wywołuje uśmiechy na twarzach, powoduje, że małe serduszka dzieci biją szybciej, a Babcia i Dziadek ze wzruszeniem słuchają czułych słów, kierowanych pod ich adresem. W tym dniu dziadkowie obdarzani są szczególnymi dowodami miłości oraz szacunku za trud i serce wkładane w wychowanie wnuków. Jak co roku frekwencja bardzo dopisała. Z seniorami przybyli zarówno rodzice, jak i ro-

dzeństwo przedszkolaków, by obejrzeć dzieci na scenie. Maluchy brały udział w różnych formach artystycznych. Na występy składały się wiersze, piosenki, kolędy, tańce zarówno Bożonarodzeniowe jak i tylko takie, które były skierowane do dostojnych gości. Nie zabrakło życzeń od wnucząt i dyrektora pana Romana Matuszka oraz tradycyjnego 100 lat. Moc oklasków, którymi nagrodzono przedszkolaków świadczyła o tym, iż występy bardzo się podobały.

Po akademii odbyło się spotkanie policjantów Posterunku Policji w Grodzisku Dolnym (mł. asp. Stanisław Półćwiartek, post. Janusz Wróbel) oraz rzecznika Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku (asp. Tomasz Potejko) z babciami i dziadkami naszych podopiecznych. Celem spotkania było propagowanie programu profilaktycznego pod nazwą „Bezpieczny senior”. W trakcie rozmów aspirant Tomasz Potejko poruszył tematy związane z bezpieczeństwem osób starszych, zapoznał ich z istniejącymi zagrożeniami ze strony oszustów wyłudzających pieniądze metodą na „wnuczka”, i „policjanta”, osób oferujących tańsze umowy na gaz, prąd. Jak zachować się w sytuacji kiedy padną ofiarą przestępstwa, gdzie szukać pomocy, do kogo się zwrócić. Poruszono także temat „Bezpieczeństwa w ruchu drogowym”. Funkcjonariusz omówił zasady zachowania się seniorów w ruchu drogowym jako pieszych, rowerzystów, kierowców. Mówił o konieczności zakładania i noszenia odblasków oraz kamizelek odblaskowych po zmroku. Policjanci po tej krótkiej prelekcji złożyli dziadkom życzenia. Następnie przedszkolaki wręczyły swoim kochanym babciom i dziadkom własnoręcznie wykonane laurki, a pracownicy przedszkola poczęstowali gości ciastkiem. Spotkanie upłynęło w miłej i serdecznej atmosferze.

Śpiewem, słowem i tańcem wnuki wyraziły wdzięczność swoim dziadkom

Takie wnuki to prawdziwe skarby

Z uwagą i wzruszeniem dziadkowie obejrzeli występy swoich wnucząt

Danuta Kuras

Ferie z ekonomią

Od 29 stycznia do 2 lutego br. w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym gimnazjaliści z klas II i III uczestniczyli w zajęciach i wyjazdach odbywających się w ramach projektu pt. „Ferie z ekonomią” realizowanego przez Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej. Jego celem było dostarczenie nowej wiedzy ekonomicznej, aby w dorosłym życiu dobrze zarządzać swoimi zarobkami i znać sposoby zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

W ciągu pięciu dni młodzież opanowała wiele nowych zagadnień i pojęć dzięki nabytej wiedzy teoretycznej, ale przede wszystkim, wykonując konkretne zadania. Zajęcia związane z ekonomią prowadziła studentka Politechniki Lubelskiej pani Aleksandra Garnuszek oraz pan Waldemar Dec. To oni organizowali różnorodne ćwiczenia i zabawy, które ułatwiły przyswojenie nowej wiedzy i wiadomości.

31 stycznia na zajęcia przybył pan Dariusz Danilewicz - główny koordynator

do spraw merytorycznych oraz jeden z pomysłodawców projektu. Przyglądając się poczynaniom grodziskiej młodzieży oceniał efekty ich pracy. Aby pomóc zrozumieć zagadnienia związane z ekonomią, zorganizowano 2 wyjazdy. Najpierw udano się do Banku Pekao w Leżajsku, w którym podczas wykładu jednej z pracownic omówiono rozwój technologii używanej powszechnie w placówkach banków w Polsce. Uczestnicy spotkania dowiedzieli się o sposobach nowoczesnej mobilnej bankowości, polegającej głównie na szybkim dostępie do konta i płaceniu za pomocą telefonu komórkowego.

Drużga wizyta miała miejsce w pobliskiej Pracowni Rzemiosł Artystycznych, prowadzonej przez pana Stani-

śława Stopyrę. W zakładzie wysłuchano historii firmy i aspektów związanych z zarządzaniem własną firmą. Cała grupa była pod wrażeniem talentu pracowników zakładu i efektów ich pracy. Na zakończenie pięciodniowej przygody z ekonomią, każdy uczeń otrzymał pamiątkowy dyplom, a najbardziej zaangażowani nagrody.

Usatysfakcjonowani efektami kreatywnych zajęć uczniowie podjęli kolejne wyzwanie. Biorą udział w konkursie na najlepszy blog, prowadzony przez uczniów oraz konkursie polegającym na opracowaniu najciekawszego biznes-planu, którego główną nagrodą jest dwudniowa wycieczka do Warszawy.

Paulina Chmura

Z wizytą w zakładzie kowalstwa artystycznego pana Stanisława Stopyrę

Zaszczep się wiedzą

Przedszkole Samorządowe w Grodzisku Górnym wzięło udział w akcji „Zaszczep się wiedzą” oraz w działaniach promujących szczepienia. Nauczycielki przedszkola codziennie czytały dzieciom bajkę pt., „Przygody Dzielnego Niedźwiadka Szczepana”. Bajka pomogła najmłodszym zrozumieć, jak działają szczepienia i dlaczego nie warto się ich bać.

Przedszkolaki z zainteresowaniem śledziły przygody niedźwiadka. Na zakończenie akcji dzieci odpowiadały na zadawane przez nauczycielki pytania dotyczące szczepień. Odpowiedzi były bezbłędne.

Danuta Kuras

Na zakończenie dzieci pokolorowały ilustracje związane tematycznie z propagowaną akcją

Szalone procedury medyczne minionych wieków

Treść książki „Jak dawniej leczono” Nathana Belofsky’ego wywołuje nieodpartą wrażliwość, że dawni medycy rekrutowali się spośród sadystów i psychopatów, którzy w wyrafinowany sposób dręczyli i w efekcie odsyłali chorych z tego świata. Pełni pychy i przekonania o swej nieomyślności wierzyli w swoje niezawodne metody, które obecnie możemy określić jako nonsensowne i barbarzyńskie. Trudno pojąć, że współczesni pokładali w nich zaufanie, skoro prawie każda wizyta lekarza u pacjenta dokładała dodatkowych cierpień i często przyspieszała jego zgon. Kolejne zdziwienie budzi fakt, że przez prawie dwa tysiące lat, licząc od czasów Hipokratesa, medycyna nie posunęła się ani o centymetr do przodu, podczas gdy w innych dziedzinach odnotowywano znaczące, niekiedy historyczne odkrycia i postęp. Wspomnianą książkę mogą polecić jedynie czytelnikom o mocnych nerwach, zwłaszcza miłośnikom krwawych horrorów mających wprawę w utrzymywaniu w ryzach swojej wrażliwości.

Aby ten tekst nie zaczął ociekać krwią i wybrzmiewać krzykiem „leczonych” przytoczę kilka dawnych metod, które

mogą budzić najwyżej zdumienie, politowanie lub śmiech.

Jedną z nielicznych procedur medycznych, na jakie natrafiłam w kilku publikacjach, a której nie można do końca odmówić pewnej „logiki” jest pozbywanie się garbu, które miało miejsce w starożytnej Grecji: „Sokles, obiecawszy wyprostować zgarbiony kark Diodorusa ułożył 3 duże głazy, każdy o boku na cztery stopy na jego garbie. Diodorus został zgnieciony i zmarł, ale po śmierci stał się prosty jak linijka”. Podobnie bezceremonialnie postępowano w przypadkach krzywych kręgosłupów - chorego przywiązano do drabiny zrzucano z wysokiego budynku.

Inne opisy sposobów leczenia brzmią dziś jak majaczenia w gorączce. Przykładem może być średniowieczna instrukcja postępowania z chorymi psychicznie: „Zwiąż lekko ich kończyny i rozetrzyj mocno wewnątrz dłoni oraz podeszwy stóp; włóż im stopy do osolonej wody, pociągnij za włosy i nos, ściśnij mocno palce u nóg i rąk oraz postaraj się, żeby świnię zakwiczały im do uszu. Otwórz żyłę na głowie, nosie lub czole i odciągnij krew z nozdrzy szczecinią wieprza.

Włóż do nosa pióro lub słomkę, aby wywołać kichnięcie, i spal ludzki włos lub inną brzydko pachnącą rzecz przed ich nosem. Wsuń im pióro do gardła i ogol tył głowy”. Z kolei staropolski „przepis” podaje, jak skutecznie walczyć z kołtunem, którym był pęk sklejonych łojem włosów na głowie, jaki tworzył się wskutek unikania mycia i grzebieńnięcia: „Primo: z wydry wyjęte wnętrzności ususzyć w ciepłym piecu i na proch je starty, w piwie codziennie pić, aż kołtun z głowy spadnie. Secundo: jeża ugotowawszy, jeść albo go też całkiem na popiół spalić i ług z tego zrobiwszy, głowę kołtunową myć. Tertio: sadłem bocianim albo też jeżowym głowę smarować pomocną jest”. Czytelnikowi pewnie wydaje się, że prościej byłoby kołtun ściąć. Otóż nie, ponieważ przesady zabraniały jego obcinania z obawy przed zaburzeniami psychicznymi i ślepotą.

We wczesnym średniowieczu lekarze zupełnie serio uznawali miłość za chorobę. Pacjentowi usychającemu z tęsknoty zalecali wążanie odchodów lub wydzielin wydalonych przez obiekt jego uczuć, co miało rzekomo nawilżyć mózg. Metodą uzupełniającą było zatrudnienie starszej kobiety, aby naplotła mu bzdur o jego ukochanej. Zdaje się, że ten sposób nadal bywa praktykowany, tyle, że zaniechano zabiegu wążania.

W XVII wieku lekarze, uznawani wtedy za wybitnych, leczyli rany zadane bronią nakładając maść nie na ranę, lecz na broń, która tę ranę zadała. Ponieważ jednak nie sposób było nakłonić oprawcy do pożyczania broni uznano, że wystarczy jej drewniana atrapa. Głównym składnikiem „balsamu na oręż” był „mech porastający czaszkę złodzieja powieszzonego jakiś czas temu na łańcuchu”.

Hipokrates, który żył na przełomie V i IV wieku p.n.e. uważany jest za ojca medycyny, ponieważ jako pierwszy uznał, że w leczeniu należy opierać się na własnych obserwacjach, a nie, jak do tej pory, zdawać się wyłącznie na przychylność i łaskawość bogów, czy bóstw. Zapoczątkował krok w dobrym kierunku,

Jedna z metod leczenia - upuszczanie krwi

lecz wysnuł teorię przyczyn dolegliwości, na której opierano się aż do XIX wieku ze stratą dla pacjentów. Uważał, że źródłem choroby jest brak równowagi pomiędzy czterema sokami organizmu, które nazwał humorami: krwią, żółcią, czarną żółcią i flegmą (śluzem). Aby przywrócić harmonię pomiędzy humorami późniejsi lekarze, od średniowiecza po wiek XIX, stosowali upuszczanie krwi, wywoływanie wymiotów i lewatywy. Przez długi czas panowało przekonanie, że organizm ludzki zawiera 24 litry krwi (w rzeczywistości około 5-7) i upuszczenie dwudziestu stanowi bezpieczną granicę. Stosowano je przy wszelkich chorobach, a nawet profilaktycznie. Niewykluczone, że słabnące, wraz z utratą krwi, krzyki i pojękiwania pacjenta uznawano jako dowód na skuteczność zabiegu.

Mniej inwazyjna wydaje się słynna lewatywa, zwana dawniej również „lemoniada do tyłka”, której poddawano się ochoczo, czasem wręcz nałogowo. Przekazy donoszą, że król francuski Ludwik XIII miał w jednym roku 212 lewatyw (do tego 215 sesji wymiotów i 47 zabiegów upuszczania krwi), Ludwikowi XIV w ciągu życia zaaplikowano „lemoniade” ponad 2 tysiące razy, a Ludwik XI kazał ją podawać nawet swoim ulubionym psom. Prawo do asystowania królowi podczas aplikowania lewatywy uchodziło za zaszczyt i nikogo nie krępowało. Nikt się też nie dziwił, gdy publicznie podczas przyjęcia wielkie damy podkasywały swoje spódnice na krynolinach stosownie się wypinając przed klęczącym służącym, który zawsze czekał w pogotowiu z odpowiednim sprzętem – srebrną rurką, zazwyczaj fikuśnie zdobioną, aby wdmuchnąć do odbytu leczniczy płyn. Skład lewatywy również zadziwia pomysłowością – mleko, serwatka, wino, rosół, wyciągi ziołowe, ale też, uchodzące za bardzo skuteczne, łajno wróbli lub szczurów namoczone w piwie (przepis naszych rodaków). Czasem do kiszki wprowadzano nawet dym z tabaki.

W XVII wieku wydarzyło się coś, co mogło przywrócić rozsądek medycynie,

niestety tę szansę zaprzepaszczono. Na początku stulecia skonstruowano pierwszy mikroskop i to przyzwoitej jakości, jak na tamte czasy. Pewien badacz wpadł na pomysł, aby powiększyć próbkę wydzieliny z pęcherza drapiącego się wieśniaka i oto oczom oglądających ukazał się świerzbowiec. Jednak nie wzbudziło to większego zainteresowania świata medycznego, a lekarze pogardliwie orzekli, że nie mają czasu przyglądać się robakom. Jeden z pionierów w dziedzinie mikroskopii zaniechał dalszych badań w obawie, że przypatrywanie się z bliska dziełom Boga osłabia wiarę w cuda. Przez długi czas mikroskop w opinii lekarzy mógł służyć wyłącznie do zabawy.

Od końca średniowiecza na europejskich akademiach medycznych wiodącym programem nauczania była astrologia. Podstawowe wyposażenie lekarza stanowiły aktualne wykresy astrologiczne i horoskopy noszone w torbach na przybory medyczne. Za ich pomocą wyliczano, kiedy i co można leczyć; np. 11 kwietnia - ślepotę, migrenę zaś 3 kwietnia. Lekarz wieków średnich nie badał pacjenta, lecz trzykrotnie oglądał w świetle słońca próbkę jego moczu, określał kolor uryny i biorąc pod uwagę czynniki pogodowe oraz ustawienie planet opisywał jego zdrowie. Zasadnicza procedura medyczna polegała na rozmowie z chorym, którego za wszelką cenę starano się nie dotykać – to było zadaniem chirurgów składających kości i przeprowadzających operacje (głównie ze śmiertelnym skutkiem). Ci wcale się z chorymi nie cackali, wierząc, że ból jest niezbędny, a bezbolesne zabiegi nie budzą zaufania i poważania. O znieczuleniu nie było mowy do połowy XIX wieku, dlatego ze względu na możliwy wstrząs pacjenta i wykrwawienie (oraz wrzaski) padały rekordy w szybkości wykonywanych operacji mierzone stoperami przez studentów. Było to powodem do dumy, a chirurg uchodzący za dobrego uwijał się z amputacją nogi w półtorej minuty. Jego nieodłącznym atrybutem był fartuch poplamiony krwią i ropą oraz ciągnący się za nim charakterystyczny ope-

racyjny fetor. Zachowanie higieny na sali operacyjnej i teoria Ludwika Pasteura o niewidzialnych zarazkach były w świecie medycznym XIX wieku przedmiotem drwin. Wymyślano za to coraz to nowe metody lecznicze, które nieodmiennie były po prostu „ślepą uliczką”, jak na przykład centryfuga, czyli wirówka do obracania chorych psychicznie w celu pozbycia się „złych humorów” z głowy. Pacjentów przywiązywano też do krzesła wiszących na łańcuchu przymocowanym do sufitu i przez wiele godzin kręcono nimi dookoła.

Staropolskie recepty na dolegliwości w większości zasługują na miano absurdów, choć ich autorom nie można odmówić bujnej wyobraźni. Na suchoty - zanurzenie po szyję w gnoju; na bóle głowy - pierścień z kopyta łosia zabitego w chwili, gdy drapał się za lewym uchem; na uśmierzenie bólu - mieszanka z glist ziemnych rozgotowanych w oliwie wpuszczana w „przeciwnie ucho”; na wrzody - plaster z krwi zdrowego mężczyzny wysuszonej na słońcu. I doustne mikstury - jak stolec noworodka płci męskiej urodzonego z szatynki, czy bardzo popularne picie moczu zdrowej osoby. Dla nas to ciemnota i zabobony, ale w końcu tonący brzytwy się chwyta, a przecież kierunek wytyczali uczeni darzeni respektem za wiedzę zdobytą w akademiach.

Skoro dawni medycy zmarnowali dwa tysiąclecia nie dokonując prawie żadnego postępu i dopiero XX wiek przyniósł znaczące osiągnięcia, to można by pomyśleć, że współczesna medycyna, mimo oczywistych sukcesów, jest jeszcze ciągle w powijakach. Że trudno oczekiwać, aby w ciągu zaledwie półtora wieku udało się opracować skuteczny lek na każdą chorobę. Można przypuszczać, że za kilkaset lat, powstanie książka o leczeniu w XXI wieku, w której obecne metody zostaną uznane za prymitywne. Jednego nam jej autor nie będzie mógł zarzucić - dzisiaj opieramy się na wiedzy wynikającej z naukowych badań, a nie z zabobonów.

Małgorzata Majka

Jak prawidłowo eksploatować akumulator

Nie jest to normalne, gdy auta nie sposób uruchomić bez pomocy z zewnątrz. Poza przypadkami pozostawienia auta na światłach, niedomknięcia drzwi czy pozostawienia włączonego jakiegoś odbiornika prądu. Ładowanie akumulatora powinno działać, a alternator ma produkować tyle prądu, ile zużywamy. Jednak w praktyce nie zawsze tak jest. Dlatego ten sam akumulator w jednym samochodzie działa bez problemów nawet 8 lat, a w innym już po dwóch sezonach ujawnia swoje słabości.

Dlatego pamiętaj:

1. Żeby zawsze akumulator doładować do końca.
2. Nie podchodź do ładowanego akumulatora z otwartym ogniem np. papierosem. Akumulator podczas ładowania wytwarza pewną ilość wybuchowego wodoru. Nic się nie stanie, póki nie podejmiemy do niego z ogniem. Jeśli nachylimy się nad ładowanym akumulatorem z papierosem, nastąpi wybuch.
3. Zabezpiecz prostownik w bezpiecz-

nik. Dobrze, jeśli prostownik ma wskaźnik naładowania akumulatora, a po naładowaniu wyłącza się całkiem lub przełącza w stan podtrzymywania napięcia.

4. Odłączaj akumulator bez iskrzenia. Podczas podłączania i odłączania zasilania akumulatora dotyczy to zarówno kabli rozruchowych, jak i prostowników mogą pojawić się iskry. Jeśli chodzi o ładowanie akumulatora prostownikiem, dobrze jest najpierw odłączyć prostownik od prądu, a potem zdjąć zaciski.

5. Odkręcaj korki, tylko jeśli trzeba. W

niektórych akumulatorach do ładowania należy odkręcać korki, aby pod nimi nie gromadził się wybuchowy gaz. W nowszych lub bardziej zaawansowanych technicznie akumulatorach nie zdejmujemy korków, bo mają one system odpowietrzania.

6. Unikaj szybkiego ładowania akumulatora, dużym napięciem, to może spowodować uszkodzenie akumulatora.

7. Sprawdzaj u mechanika stan instalacji elektrycznej w swoim samochodzie.

8. Nie dopuszczaj do całkowitego rozładowania akumulatora, to zmniejszy jego żywotność.

9. Ładowanie akumulatora - nic tak nie szkodzi, jak częste i długotrwałe rozładowanie, niedoładowanie lub przeładowanie. We wszystkich tych przypadkach powodem może być za słaby lub za silny prąd ładowania.

10. Przy zapalaniu samochodu wyłączaj niezbędne odbiorniki prądu by ograniczyć jego zużycie przy rozruchu.

źródło: Internet

Niebezpieczny czad – jak korzystać z gazowych podgrzewaczy wody?

Tlenek węgla w statystykach zatruć zajmuje trzecie miejsce po zatruciach lekami i alkoholem. Jedną z przyczyn zatrucia czadem jest niewłaściwe użytkowanie popularnych przepływowych ogrzewaczy wody, montowanych najczęściej w łazience.

Gazowe grzejniki wody przepływowej to bardzo popularne rozwiązanie w mieszkaniach czy małych domach jednorodzinnych. Niewłaściwe działanie czy użytkowanie „piecyków gazowych” grozi zatruciem tlenkiem węgla (czadem) lub nawet wybuchem. Dla bezpieczeństwa domowników, użytkujących grzejniki wody bardzo istotna jest nie tylko prawidłowa instalacja urządzenia, zapewniająca swobodny odpływ spalin, ale również prawidłowa eks-

ploatacja, kontrola urządzenia, a także zapewnienie stałego dopływu świeżego powietrza do pomieszczeń. W tym ostatnim przypadku warto pamiętać, że nowe okna, które mają poprawić komfort cieplny w naszych domach i mieszkaniach, są bardzo szczelne, co utrudnia odpowiednią wymianę powietrza we wnętrzach.

Montaż piecyka gazowego

Przepływowe gazowe ogrzewacze wody powinny posiadać stosowne atesty, być wyposażone w czujniki zabezpieczające przed zanikiem ciągu czy nieuzasadnionym wypływem paliwa. Urządzenie te może zostać zainstalowane przez każdego instalatora, który posiada odpowiednie uprawnienia państwowe tzw. „gazowe”.

Przepływowe podgrzewacze wody na każ-

dy jeden m³ gazu potrzebują aż 11 m³ powietrza.

Dlatego też pomieszczenie, które nie jest przeznaczone dla stałego pobytu osób, w którym instaluje się termę z odprowadzeniem spalin, musi być takiej wielkości, aby na każdy m³ kubatury pomieszczenia przypadało nie więcej niż 4650 W obciążenia cieplnego. Kubatura pomieszczenia nie może być jednak mniejsza niż 8 m³ w przypadku urządzeń z otwartą komorą spalania i nie mniej niż 6,5 m³ w przypadku zamkniętej komory spalania tzw. „turbo”.

Kontrola piecyka gazowego

Podłączony do przewodu spalinowego piecyk gazowy będzie pracował prawidłowo tylko wtedy, kiedy przewód spalinowy będzie szczelny i drożny, umożliwiając swo-

bodny odpływ spalin.

Komin i przewody powinny być systematycznie kontrolowane – obowiązek ten nałożony jest na właścicieli domów czy zarządców nieruchomościami mieszkalnymi przez obowiązujące przepisy. Kontrola bezwzględnie musi zostać przeprowadzona przez osobę mającą kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominiarskim bądź odpowiednio uprawnienia budowlane.

W naszym mieszkaniu każdej wiosny powinien pojawić się kominiarz, który sprawdzi stan techniczny przewodów kominiarskich oraz osoba posiadająca kwalifikacje do kontroli instalacji gazowych oraz elektrycznych. A gdy mieszkamy w budynku o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m², to powinniśmy spodziewać się kontroli dwa razy w ciągu roku – do 31 maja oraz do 31 listopada. Jeżeli kontrole instalacji w mieszkaniu nie są przeprowadzane, to należy zainterweniować u zarządcy budynku.

Wentylacja pomieszczeń

Warunkiem swobodnego odpływu spalin jest nie tylko drożny przewód spalinowy, ale również stały dopływ świeżego powietrza do pomieszczenia, w którym następuje spalanie gazu.

Brak dopływu świeżego powietrza powoduje niedobór tlenu, wynikiem czego jest niecałkowite spalanie węgla i powstawanie czadu. A czy tak nie jest w naszych łazienkach? Kratki wentylacyjne zatkałe tekturami, a drzwi do łazienki zamontowane bez otworów wentylacyjnych, lub również przysłonięte.

Wentylacja jest zapewniona tylko wtedy, gdy jest nawiew i wywiew powietrza.

Pomieszczenie z urządzeniem gazowym musi posiadać umieszczoną pod sufitem kratkę wywiewną o przekroju 200 cm² i niezamykaną bezpośrednio z zewnątrz otwór nawiewny o powierzchni 200 cm².

Co zrobić, gdy „piecyk zgaśnie”?

Nowoczesne gazowe przepływowe ogrzewacze wody wyposażone są w zabezpieczenie przed cofaniem spalin, które wyłącza grzejnik w przypadku wydostawania się spalin do pomieszczenia.

Jeżeli w trakcie eksploatacji palnik zgaśnie, to nastąpiło prawdopodobnie wyłączenie przez czujnik cofania spalin.

W takim przypadku należy przewietrzyć pomieszczenie i odczekać ok. 10 minut, do czasu ostygnięcia czujnika i dopiero uruchomić ponownie urządzenie.

Jeżeli sytuacja będzie się powtarzać, należy koniecznie zlecić sprawdzenie odprawienia spalin do komina.

Co możemy zrobić sami dla większego bezpieczeństwa?

- Przed kąpielą warto wywietrzyć łazienkę, a podczas jej trwania – uchylić okno w innym pomieszczeniu. Aby nie tracić zbyt wiele cennej energii, warto również zamontować w okna specjalne nawiewniki, które umożliwiają ruch powietrza bez konieczności otwierania okien na oścież.

- Podczas kąpieli nie należy włączać wentylatora w kuchni lub w innym miejscu w mieszkaniu, ponieważ jego działanie osłabia naturalny ciąg spalin w przewodzie spalinowym piecyka gazowego.

- Absolutnie nie wolno zasłaniać kratki wentylacyjnych w drzwiach do łazienki oraz do przewodów wentylacyjnych!

Warto zamontować czujniki tlenu wę-

gla – niedrogie urządzenia, które mogą na czas ostrzec nas przed niebezpieczeństwem. Jest to szczególnie istotne z tego powodu, że tlenek węgla nie posiada smaku, zapachu, barwy, nie szczypie w oczy i nie „dusi w gardle”.

Gdzie zamontować czujnik czadu?

Detektor tlenu węgla sygnalizuje pojawienie się czadu. Najlepiej, gdy sygnalizacja jest zarówno dźwiękowa, jak i świetlna, a jej uruchomienie powinno być słyszalne przede wszystkim w sypialniach. Wybierajmy tylko te urządzenia, które produkowane są zgodnie z obowiązującą w Unii Europejskiej normą EN 50291:2001

Czujnik tlenu węgla należy umieścić w pobliżu urządzenia, w którym następuje spalanie węgla, czyli np. przy piecyku lub kotle gazowym, kominku, piecu kaflowym, ale w odległości nie mniejszej niż 2 m. Idealnie, gdy taki montaż umożliwi jednocześnie zainstalowanie urządzenia na korytarzu w pobliżu sypialni. Domy piętrowe czy z poddaszem powinny mieć przynajmniej jedno urządzenie na każdej kondygnacji.

Nie należy montować urządzenia w miejscu, gdzie jego działanie może być zakłócone ruchem powietrza, czyli np. przy kratkach wentylacyjnych. Nie powinno być one niczym przesłonięte (zasłonami, meblami) ani znajdować w pozycji płaskiej (np. na blacie).

Detektor powinien zostać zamocowany na wysokości oczu dorosłego człowieka, tak by łatwo było nim sterować, a jednocześnie, by był trudno dostępny dla małych dzieci.

Marek Wnęk

Segregacja odpadów niebezpiecznych

W każdym gospodarstwie domowym powstają odpady niebezpieczne. Mogą to być zużyte termometry, baterie, żarówki, świetlówki, farby i lakiery, środki ochrony roślin, telefony komórkowe, przeterminowane lub częściowo wykorzystane leki. Co z nimi zrobić? Przechowywać? Oddać? A jeśli oddać, to komu i gdzie?

Odpady niebezpieczne to odpady, które ze względu na swoje pochodzenie,

skład chemiczny i biologiczny mogą stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi oraz powodować szkody w środowisku naturalnym. Dlatego też należy je utylizować w określony sposób. Na terenie Sortowni Surowców Wtórnych zlokalizowanej przy ul. Podolszyny w Leżajsku znajduje się PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego każdy mieszkaniec bezpłatnie może dostarczyć wyżej wymienione odpady

niebezpieczne. PSZOK czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach: 7:00 – 15:30 oraz w soboty w godzinach: 7:00 – 13:00.

Przeterminowane leki mieszkańcy mogą składać również do pojemników na leki, jakie znajdują się w aptekach. Z kolei zużyte baterie należy składać w specjalnych pojemnikach znajdujących się w obiektach użyteczności publicznej - chociażby do pojemnika znajdującego się w Urzędzie Gminy.

MODERNIZACJA GOSPODARSTW ROLNYCH

Od 19 lutego do 20 marca 2018 r.
odbędzie się nabór wniosków na operacje typu
„Modernizacja gospodarstw rolnych”

ARiMR będzie przyjmował wnioski o przyznanie pomocy na "Modernizację gospodarstw rolnych" w obszarze "d", związanym z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu. Wsparcie to finansowane jest z budżetu PROW 2014 - 2020. Środki uzyskane w ramach tej pomocy pozwalają m.in. na sfinansowanie zakupu maszyn i urządzeń rolniczych.

O POMOC MOGĄ UBIEGAĆ SIĘ rolnicy posiadający gospodarstwa, których wielkość ekonomiczna mieści się w przedziale od 10 tys. euro do 200 tys. euro. Wyjątek od tej reguły stanowią rolnicy, którzy będą wspólnie składać wniosek o przyznanie dofinansowania na inwestycje w tym typie operacji. Wówczas łączna wielkość ekonomiczna należących do nich gospodarstw musi wynieść co najmniej 15 tys. euro, a w roku w którym zostanie złożony przez nich wniosek o wypłatę płatności ostatecznej, gospodarstwo każdego z nich osiągnie wielkość ekonomiczną przynajmniej 10 tys. euro.

WSPARCIE PRZYZNAWANE JEST w postaci dofinansowania poniesionych kosztów na realizację danej inwestycji. Poziom dofinansowania wynosi standardowo 50% poniesionych kosztów kwalifikowalnych. Może on być wyższy i wynieść 60%, ale tylko w przypadku gdy o pomoc ubiega się młody rolnik lub gdy wniosek o wsparcie składa wspólnie kilku rolników.

PIENIĄDZE MOŻNA OTRZYMAĆ NA inwestycje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu - maksymalna kwota wsparcia nie może przekroczyć **500 tys. zł**, przy czym w przypadku inwestycji niezwiązanych bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich, w tym ich wyposażeniem, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których jest prowadzona produkcja zwierzęca, w tym ich wyposażeniem - maksymalna wysokość pomocy wynosi **200 tys. zł**.

Złożone przez rolników wnioski zostaną poddane ocenie punktowej. Suma uzyskanych punktów będzie decydowała o kolejności przysługiwania pomocy.

WNIOSKI BĘDĄ PRZYJMOWAŁY oddziały regionalne ARiMR właściwe ze względu na miejsce realizacji inwestycji. Można je będzie również złożyć za pośrednictwem biura powiatowego ARiMR, podlegającego pod dany OR. W przypadku osób wspólnie wnioskujących wniosek o przyznanie pomocy należy złożyć w oddziale regionalnym ARiMR właściwym ze względu na położenie gospodarstw osób wspólnie wnioskujących, przy czym jeżeli gospodarstwa tych osób są położone na obszarze więcej niż jednego województwa, wniosek należy złożyć w tym województwie, w którym jest położona największa część tych gospodarstw, za wyjątkiem sytuacji, w których realizacja operacji obejmuje inwestycje budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego lub inwestycje związane z zakładaniem sadów lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat wówczas wniosek należy złożyć w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji.

PROW 2014 -2020

Dopłaty z tytułu zużytego materiału siewnego

Od 15 stycznia do 25 czerwca 2018 r.

Prowadzony jest nabór wniosków o przyznanie
„dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub
kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie”.

Wnioski należy składać do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

UCZESTNICY MECHANIZMU

Uczestnikami mechanizmu mogą być producenci rolni, w rozumieniu ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, którzy zużywają do siewu lub sadzenia materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany.

PRZEDMIOT DOPŁATY

Dopłaty udziela się do powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany gatunków roślin uprawnych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów.

DOPŁATAMI NIE SĄ OBJĘTE uprawy przeznaczone na przedplon lub poplon.

WYSOKOŚĆ POMOCY ustala się jako iloczyn deklarowanej przez rolnika we wniosku powierzchni upraw i stawki dopłaty.

W myśl art. 40c ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych stawki dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany, określane są corocznie do dnia 30 września, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawek dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany.

Wysokość stawek będzie wyliczana z uwzględnieniem powierzchni upraw zadeklarowanych we wnioskach złożonych do BP ARiMR oraz środków finansowych przeznaczonych na ten cel w danym roku budżetowym.

GATUNKI ROŚLIN UPRAWNYCH OBJĘTE DOPŁATAMI

Dopłatami z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany obejmuje się materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany następujących gatunków roślin uprawnych:

1. Zboża: jęczmień, owies (nagi, szorstki, zwyczajny), pszenica (twarda, wycyzajna), pszenżyto, żyto;
2. Rośliny strączkowe: bobik, groch siewny (odmiany roślin rolniczych), lubin (biały, wąskolistny, żółty), soja, wyka siewna;
3. ziemniak.

PROW 2014 -2020

ZBIÓRKA WIELKOGABARYTÓW

Wójt Gminy Grodzisko Dolne uprzejmie informuje, że w dniu 27.03.2018r. (wtorek) na terenie Gminy Grodzisko Dolne zostanie przeprowadzona zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Rodzaje odpadów, które będą odbierane:

- zużyte opony
- akumulatory
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (w tym świetlówki)
- zepsute sprzęt gospodarstwa domowego (lodówki, pralki itp.)
- odpady wielkogabarytowe (stoły, krzesła, szafy, łóżka, fotele, dywany, materace, kołdry, rowery, zabawki dużych rozmiarów, itp.)

W/w odpady należy złożyć do godz. 10.00 w zwyczajowo przyjętych miejscach. Zbiórkę przeprowadzi Miejski Zakład Komunalny w Leżajsku.

Sołectwo	Miejsce składowania
Grodzisko Górne	obok budynku OSP
Grodzisko Dolne-Miasto	przy Placu Targowym
Grodzisko Dolne	na placu przy wiacie Hortino obok oczyszczalni
Grodzisko Nowe	obok Budynku Wiejskiego
Laszczyny	obok budynku ŚDS i OSP
Chodaczów	obok budynku OSP
Podlesie	obok budynku ŚDS i OSP
Wólka Grodziska	obok mostu koło boiska sportowego
Opaleniska i Zmysłówka	obok Szkoły Podstawowej w Opaleniskach

„F.U. EURO-PLUS” OFERUJE USŁUGI W ZAKRESIE:

USŁUGI KOPARKO-ŁADOWARKĄ ,SAMOCHODEM CIĘŻAROWYM (WYWROTKĄ)

- NIWELACJE TERENU WYKOPY FUNDAMENTÓW
- WYKOPY POD PRZYŁĄCZ WOD .KAN
- PRACE ZIEMNE, WYBURZENIOWE itp.
- WYWÓZ ZIEMI GRUZU
- UKŁADANIE KOSTKI BRUKOWEJ
- PŁYTY CHODNIKOWE ,TARASOWE
- PALISADA ,OBRZEŻA ,KRAWĘRZNIKI
- USŁUGI SPRZĘTEM BUDOWLANYM : ZAGĘSZCZARKI 80KG,100KG, 350KG ,STOPA WIBRACYJNA (SKOCZEK)
- WIERTNICA SPALINOWA ,MŁOTY WYBURZENIOWE ,PIŁY SPALINOWE DO CIĘCIA BETONU itp.
- WYKONYWANIE DRÓG DOJAZDOWYCH, PLACÓW UTWARDZANIE KAMIENIEM
- OGRODZENIA Z SIATKI ,PRZĘSŁA
- MONTAŻ ELEMENTÓW GOTOWYCH
- DRENAŻE – ODWODNIENIA -IZOLACJA FUNDAMENTÓW
- PRACE REMONTOWO – BUDOWLANE
- OFERUJEMY RÓWNIEŻ PIASEK PŁUKANY , KOPANY, ZIEMIA
- ZIEMIA OGRODOWA
- KAMIEŃ TŁUCZEŃ ,KLINIEC ,ŻWIR ,POSPÓŁKA

GRODZISKO GÓRNE

WYKONUJEMY WSZELKIE PRACE NA ŻYCZENIE KLIENTA DARMOWA WYCENA I DORADZTWO!!!

TEL. 787 488 792

LUB

TEL. 725 805 777

REKLAMA PŁATNA

WNIOSEK O DOPLATY OBOWIĄZKOWO PRZEZ INTERNET

W 2018 roku uległy zmianie podstawowe zasady dotyczące sposobu składania wniosku o przyznanie płatności

1. Możliwość złożenia Oświadczenia potwierdzającego brak zmian w roku 2018 w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w roku 2017.
2. Obowiązek złożenia wniosku w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus.
3. Możliwość złożenia wniosku w wersji papierowej, we właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę biurze powiatowym ARiMR, wyłącznie w uzasadnionych przypadkach.

Oświadczenie potwierdzające brak zmian w roku 2018 w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w roku 2017

W 2018 roku w przypadku, gdy dane z wniosku i załączników do wniosku o przyznanie płatności na rok 2017 nie uległy zmianie, można zamiast Wniosku o przyznanie płatności na rok 2018 złożyć Oświadczenie potwierdzające brak zmian w 2018 roku w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w roku 2017. Oświadczenie może złożyć jedynie rolnik, który we wniosku o przyznanie płatności na rok 2017 deklarował powierzchnię gruntów ornych mniejszą niż 10 ha i ubiegał się wyłącznie o:

- jednolitą płatność obszarową, płatność za zazielenienie, płatność dodatkową, płatność związaną do powierzchni uprawy chmielu, płatność do owiec, płatność do kóz, płatność niezwiązaną do tytoniu,
- płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW) (PROW 2014-2020),
- wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013),
- premię pielęgnacyjną i premię zalesieniową (PROW 2014-2020).

Oświadczenia nie może złożyć rolnik, który ubiegał się we wniosku o przyznanie płatności na rok 2017 o inne płatności niż te wymienione powyżej.

Oświadczenie potwierdzające brak zmian w 2018 roku w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w roku 2017 składa się w terminie od 15 lutego do 14 marca 2018 r. na formularzu udostępnionym na stronie www.arimr.gov.pl. Termin ten nie podlega przywróceniu, co oznacza, że Oświadczenie złożone po tym terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

W przypadku, gdy po złożeniu Oświadczenia w gospodarstwie wystąpiły zmiany w zakresie wnioskowania lub działek referencyjnych (ewidencyjnych) lub działek rolnych, należy złożyć zmianę do wniosku w terminie do 31 maja 2018r.

Skuteczne złożenie Oświadczenia jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o przyznanie płatności na rok 2018 i ubieganie się przez rolnika o płatności, o które ubiegał się w 2017 roku.

SPRZEDAM

31 arów działki budowlanej w Tryńczy.
Działka posiada warunki zabudowy i media.

CENA ZA 1A/2500 ZŁ

Tel. 507 756 277

PODZIĘKOWANIE

Wójt Gminy Grodzisko Dolne składa serdeczne podziękowania uczestnikom postępowania scaleniowego na terenie Gminy Grodzisko Dolne, a w sposób szczególny radnym i sołtysom - za rozdysponowanie wniosków w terenie i pomoc w ich zbieraniu oraz wszystkim uczestnikom scalenia - za wyrażone zgody na przeprowadzenie scalenia. Podjęte wspólnie działania przyniosły efekty w postaci ogromnych środków finansowych, jakie trafiły na grodziską wieś.

SPRZEDAM

77 arów działki budowlanej w Tryńczy. Warunki zabudowy i media na działce, dojazd z drogi powiatowej.

CENA ZA 1A/900 ZŁ

Tel. 507 756 277

SPRZEDAM

działki położone w Grodzisku Górnym o powierzchni 17,83 ara i 30,14 ara, z możliwością zabudowy. Media na działce, dojazd z drogi powiatowej.

CENA DO NEGOCJACJI

Tel. 600 566 678

Szanowni Państwo

Bardzo prosimy o pomoc naszemu synowi, poprzez przekazanie 1% swojego podatku za 2017 rok.

Paweł urodził się w 7. miesiącu ciąży. Przeżył wiele chorób wiążących się z wcześniactwem min. wylew krwi do mózgu, wielokrotnie powtarzające się zaburzenia oddychania. Niestety, skutkiem tych zaburzeń jest mózgo-we porażenie dziecięce.

W imieniu własnym oraz naszego 11-letniego Pawła bardzo prosimy o okazanie zrozumienia i pomoc. Dzięki Państwa wsparciu Paweł będzie mógł uczestniczyć w turnusach rehabilitacyjnych, po których zawsze wraca z nowymi umiejętnościami. Zmniejszenie rehabilitacji powoduje, że umiejętności, które już posiada, zanikają. Paweł, mimo swojej choroby jest bardzo ciekawy świata, chętnie się uczy, ćwiczy, czego efektem są widoczne postępy. Dzięki rehabilitacji nie ma trwałych przykurczów mięśni, ale nie potrafi samodzielnie chodzić bo nadal ma nieprawidłowe napięcie mięśni i problemy z utrzymaniem równowagi. W celu lepszego ogólnego rozwoju psychoruchowego i zmniejszenia spastyczności, wymaga systematycznej rehabilitacji ze specjalistami.

Jesteśmy onieśmieleni aby prosić Państwa o pomoc, ale rzeczywiście taka pomoc jest potrzebna. Jako rodzice chcemy dać naszemu dziecku szansę na lepsze życie, jednak sami nie jesteśmy w stanie sprostać kosztom wszystkich potrzeb związanych z leczeniem i rehabilitacją.

Aby przekazać 1% podatku, wystarczy w rozliczeniu rocznym, w rubryce „WNIOSEK O PRZEKAZANIE 1% PODATKU NALEŻNEGO NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO (OPP)”, wpisać: **KRS 0000037904**, a w polu „INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE”, Cel szczegółowy 1% (**6109, Burda Paweł**).

Wszystkim, którzy zechcą nam pomóc w leczeniu i rehabilitacji Pawła, poprzez przekazanie 1% swojego podatku z góry dziękujemy.

*Agnieszka i Andrzej Burda, Podlesie
andrzejburda@o2.pl*

Podaruj 1% Karolinie

Karolinka mimo swojej choroby jest wrażliwym i pogodnym dzieckiem. Urodziła się z rozszczepem kręgosłupa, a to spowodowało niedowład kończyn dolnych i zaburzenia czucia miednicy. Narażona jest na liczne infekcje pęcherza moczowego. Obecnie jest pionizowana, w związku z czym, potrzebuje specjalistycznego sprzętu ortopedycznego – ortezy do chodzenia (dwuosioły system przegubu biodrowego), dzięki któremu będzie mogła stawiać pierwsze kroki. Koszt takiej ortezy wynosi 25-30 tys. zł. Przydałby się też nowy, większy wózek, gdyż z obecnego Karolinka już wyrosta.

Gdyby zechcieli Państwo pomóc Karolinie prosimy o przekazanie 1% podatku.

Aby tego dokonać należy w zeznaniu rocznym PIT za 2017r. w części WNIOSEK O PRZEKAZANIE 1% PODATKU NALEŻNEGO NA RZECZ OPP”, Wpisać Nazwę ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO (OPP)

FUNDACJA DZIECIOM „ZDĄŻYĆ Z POMOCĄ”

UL. ŁOMIAŃSKA5, 01-685 WARSZAWA

NUMER KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO(KRS); 0000037904

W POLU INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE POD WNIOSEM PRZEKAZANIA 1%

PROSZE WPISAĆ- 1% KAROLINA MOSKAL 9622

POMÓŻ NAM POMAGAĆ

PRZEKAZUJĄC

1%

PODATKU ORGANIZACJI, KTÓREJ UFASZ OD LAT

zgodnie z ustawą z dnia 24.04.2003r. (Dz.U.Nr 96, pozycja 873) możesz przeznaczyć 1% swojego podatku dochodowego na naszą działalność.

Jeśli chcesz nas wesprzeć dokonaj wpłaty na adres:
Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Grodzisku Dolnym
Bank Pekao S.A. I oddział Leżajsk

74 1240 2630 1111 0000 3648 1516

NR KRS 000031018

**KAŻDA POMOC ZWIĘKSZA NADZIEJĘ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
INTELEKTUALNIE NA WYRÓWNYWANIE SZANS ŻYCIOWYCH.**

DZIĘKUJEMY ZA WSPARCIE.

Przekaż **1%** podatku dla Leszka!

Leszek Łachmanowicz

miał ciężki wypadek na budowie. Po urazie kręgosłupa musiał przejść bardzo długą rehabilitację, żeby dziś siedzieć na wózku.

Jednak nie poddał się i dzięki dalszej rehabilitacji, jak również uprawianiu sportu ciągle ma szansę odzyskać sprawność fizyczną. Jest członkiem drużyny rugby na wózkach, trenuje handbike i przez ciągłą walkę z przeciwnościami losu cały czas wierzy w to, że będzie chodził!

Będzie to jednak możliwe jedynie dzięki Waszej pomocy! Oddając 1% podatku na Leszka wspieracie go w jego nieustannej walce. Dzięki Wam będzie go stać na dalszą rehabilitację, jak również dalsze uprawianie sportu.

„Potrafię Pomóc”
ul. Dworcowa 14/5
50-456 Wrocław

KRS: 0000303590

z dopiskiem Leszek Łachmanowicz

Antoś Bartnik

Witajcie

Nazywam się Antoś Bartnik. Urodziłem się 24 października 2017 roku z wrodzoną wadą serduszka -zrośnięcie zastawki płucnej oraz hipoplazją prawej komory.

Oznacza to mniej więcej tyle, że połowa mojego serduszka nie działa. Zanim jeszcze przyszedłem na świat miałem dwa zabiegi, które niestety nie pomogły.

Tydzień po urodzeniu trafiłem do Centrum Zdrowia Dziecka. Od tego czasu przeszedłem już kilka zabiegów i operację serca...

Niestety pewnie nie ostatnią, jaka przede mną. Zupełnie niedawno, po blisko 3 miesiącach pobytu w Centrum Zdrowia Dziecka, pierwszy raz trafiłem do domu, do moich najbliższych, na których mogę liczyć o każdej porze dnia i nocy.

Przedemną jest daleka droga i chociaż raczej nie zostanę mistrzem świata w maratonie (choć kto wie ☺), to prowadzenie normalnego życia to moje największe marzenie.

Jeśli chcesz i możesz, to proszę o Twoją pomoc

TWÓJ 1% PORUSZA MOJE SERCE

Wpisz w PIT: **KRS 0000266644**

I cel: **ZC 8341 Antoni Bartnik**

WYRAZY SZCZEREGO WSPÓŁCZUCIA

PANU

FRANCISZKOWI KRAJEWSKIEMU

Pracownikowi Urzędu Gminy w Grodzisku Dolnym

z powodu śmierci OJCA

składają

Wójt i Pracownicy

Urzędu Gminy w Grodzisku Dolnym

OGŁOSZENIE

W związku z dużym zainteresowaniem czujnikami czadu i dymu wśród mieszkańców gminy, Wójt Gminy Grodzisko Dolne informuje o przedłużeniu terminu zapisów na zakup czujników - do dnia 12 marca 2018r. Zapisy prowadzą Sołtysi.

OGŁOSZENIE O NABORZE

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym
ogłasza nabór na wolne stanowiska pracownicze
w Dziennym Domu Pomocy dla Osób Starszych w Grodzisku Dolnym

OPIEKUN OSOBY STARSZEJ – 3 ETATY

Niezbędne wymagania:

- kwalifikacje w zawodzie: opiekun środowiskowy lub Asystent Osoby Niepełnosprawnej lub pielęgniarz lub opiekun osoby starszej lub opiekun medyczny lub opiekun kwalifikowany w domu pomocy lub ukończone szkolenie w zakresie pierwszej pomocy lub pomocy przedmedycznej,
- doświadczenie w realizacji usług opiekuńczych, w tym zawodowe, wolontariackie lub osobiste wynikające z pełnienia roli opiekuna faktycznego i odbyte minimum 80 -godzinne szkolenie z zakresu realizowanej usługi,
- dobry stan zdrowia poświadczony zaświadczeniem lekarskim (zaświadczenie będzie wymagane na etapie zatrudnienia),
- niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie.

Dodatkowe wymagania:

- łatwość nawiązywania kontaktów,
- dodatkowe kursy i szkolenia w zakresie opieki nad osobami starszymi,
- inne umiejętności przydatne w pracy z osobami starszymi.

Zadania wykonywane na stanowisku:

- realizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i usług pielęgnacyjnych,
- pomoc w utrzymaniu higieny – pomoc zlecona przez lekarza,
- pomoc w spożywaniu posiłków,
- wspieranie w nawiązywaniu / utrzymaniu kontaktów z otoczeniem,
- diagnoza potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników,
- ustalanie form i metod pracy,
- opracowywanie indywidualnych planów wspierania,
- udział w zespołach terapeutycznych,
- przestrzeganie procedur BHP i przeciwpożarowych

Warunki pracy:

- miejsce pracy: Dzienny Dom Pomocy dla Osób Starszych w Grodzisku Dolnym,
- wymiar pracy: Pełny etat.

Wymagane dokumenty:

- list motywacyjny,
- życiorys – curriculum vitae z informacjami o wykształceniu i opisem dotychczasowego przebiegu pracy zawodowej,
- oświadczenie o niekaralności,
- kopie dokumentów potwierdzających wykształcenie oraz wymagane i dodatkowe kwalifikacje,
- oświadczenie o dobrym stanie zdrowia,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby rekrutacji.

KUCHARKA - $\frac{3}{4}$ ETATU

Niezbędne wymagania:

- kwalifikacje w zawodzie: kucharz (min. 2-letnie doświadczenie),
- dobry stan zdrowia poświadczony zaświadczeniem lekarskim (zaświadczenie będzie wymagane na etapie zatrudnienia),
- niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie,
- umiejętność obsługi urządzeń AGD.

Dodatkowe wymagania:

- znajomość zasad przygotowywania posiłków dietetycznych,
- umiejętność pracy w zespole,
- kreatywność, inicjatywa,
- zmysł estetyczny,
- umiejętność dobrej organizacji pracy.

Zadania wykonywane na stanowisku:

- organizacja pracy w kuchni, przygotowywanie posiłków, w tym zgodnie z zalecaną dietą,
- opracowywanie MENU,
- przestrzeganie i wdrażanie procedur żywienia,
- dbanie o wysoką jakość przyrządzanych potraw oraz ich estetykę podawania,
- dbanie o czystość pomieszczeń i urządzeń,
- dbałość o powierzony sprzęt kuchenny oraz prawidłową obsługę i konserwację tego sprzętu zgodnie z instrukcją obsługi,
- przestrzeganie procedur BHP i przeciwpożarowych

Warunki pracy:

- miejsce pracy: Dzienny Dom Pomocy dla Osób Starszych w Grodzisku Dolnym,
- wymiar pracy: $\frac{3}{4}$ etatu,
- bezpośredni kontakt z osobami w podeszłym wieku.

Wymagane dokumenty:

- list motywacyjny,
- życiorys – curriculum vitae z informacjami o wykształceniu i opisem dotychczasowego przebiegu pracy zawodowej,
- oświadczenie o niekaralności,
- kopie dokumentów potwierdzających wykształcenie oraz wymagane i dodatkowe kwalifikacje,
- oświadczenie o dobrym stanie zdrowia,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby rekrutacji.

Oferty oraz wszystkie wymagane dokumenty należy złożyć do 23 marca 2018 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym (decyduje data faktycznego wpływu). Kandydaci spełniający wymagania zostaną zaproszeni na rozmowę kwalifikacyjną przed komisją rekrutacyjną. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zastrzega możliwość wprowadzania zmian do zakresu obowiązków na stanowisku w zależności od kwalifikacji osób aplikujących o zatrudnienie.

Lubisz mieć wszystko pod kontrolą?

Chcesz być na bieżąco?

Skorzystaj z nowoczesnego rozwiązania
- aplikacji eGmina

Aplikacja eGmina pozwala na wgląd w:

- ✓ stan zobowiązań podatkowych
- ✓ stan wpłat za odpady
- ✓ terminy spłat zobowiązań
- ✓ posiadane działki i nieruchomości
- ✓ zadeklarowaną liczbę osób do obliczenia opłaty za odpady

Z poziomu aplikacji eGmina można również wygodnie dokonać płatności lub wydrukować gotowy przekaz bankowy.

Aplikacja posiada także *strefę dla użytkowników nie posiadających konta, w której znajdziesz:*

- ✓ aktualności gminne
- ✓ informacje turystyczne
- ✓ informacje o ważnych obiektach

Jak skorzystać ?

1

Znajdź i zainstaluj aplikację poprzez 'Sklep Play' lub AppStore na twoim smartfonie

2

Uzyskaj 'Profil Zaufany', który jest potrzebny do pełnego korzystania z aplikacji. Jeśli nie masz jeszcze 'Profilu Zaufanego' dowiedz się jak go uzyskać w Urzędzie Gminy lub na stronie pz.gov.pl

3

Zarejestruj się w naszym serwisie na stronie enaleznosci.grodziskodolne.pl

**Gmina
Grodzisko Dolne**

Skorzystaj z e-usług - oszczędzaj czas i pieniądze!

eUSŁUGI

Załatwianie spraw przez internet

→ ebom.grodziskodolne.pl

eNALEŻNOŚCI

Dokonywanie wpłat i sprawdzanie rozliczeń

→ enaleznosci.grodziskodolne.pl

eMAPA

Informacja przestrzenna GIS

→ emapa.grodziskodolne.pl

Elektroniczne Biuro Obsługi Mieszkańców Gminy Grodzisko Dolne

Już dziś mieszkańcy naszej Gminy mogą uzyskać dostęp do interesujących danych i załatwić szereg spraw drogą elektroniczną.

Poprzez Elektroniczne Biuro Obsługi Mieszkańców możesz m. in.:

- ✓ skutecznie złożyć wniosek do urzędu
- ✓ sprawdzić i opłacić swoje należności
- ✓ złożyć deklarację na odpady
- ✓ uzyskać dostęp do mapy gminy z planem zagospodarowania przestrzennego
- ✓ sprawdzić na jakim etapie jest twoja sprawa

Aby w pełni skorzystać z oferty usług elektronicznych, wystarczy zalogować się do systemu z wykorzystaniem Profilu Zaufanego, którego wyrobienie możliwe jest także w naszym Urzędzie.

ebom.grodziskodolne.pl

Załatwiał sprawy
24 godziny na dobę
z dowolnego miejsca na Świecie!

DOM WESELNY W GRODZISKU DOLNYM

ZORGANIZUJE DLA CIEBIE

WESELE

WOLNE
TERMINY
2018-2019

KOMUNIE, CHRZCINY, URODZINY, IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWĄ,
STYPĘ, CATERING, OBIAD RODZINNY, WYNAJEM ALTANY Z DUŻYM GRILLEM I BAREM
NOCLEGI

ORGANIZACJA PRZYJĘCIA WESELNEGO JUŻ OD 130ZŁ/OS.
IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE, CATERINGI ORAZ STYPY JUŻ OD 25ZŁ/OS.

WIĘCEJ O SALI I TERMINACH

Biuro Domu Weselnego znajduje się w Hotelu Restauracji Stokrotka w Giedlarowej 278
www.wesela-crystal.pl, e-mail: biuro@wesela-crystal.pl, tel. 609-482-000, 661-946-464

REZERWACJA

DUŻY WYBÓR FOTELIKÓW SAMOCHODOWYCH

0-10 KG, 0-13KG, 0-25KG, 9-25KG, 9-36KG, 15-36KG,

POSIADAMY RÓWNIEŻ FOTELIKI Z ISOFIXEM!

sezamek
wszystko dla dzieci

CENY OD

119zł

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY!

GIEDLAROWA 278 37-300 LEŻAJSK, TEL: 17 2425 890

